

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

Факультет психології

Кафедра соціальної психології

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Прикладна психологія мотивації

Освітньо-професійна програма
«Дитяча психологія та психологічна практика»

Спеціальність 053 «Психологія»

Галузь знань 05 «Соціальні та поведінкові науки»

Затверджено на засіданні
кафедри соціальної психології
Протокол № 1 від 30.08.2023р.

м. Івано-Франківськ – 2023

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Опис дисципліни
3. Структура курсу
4. Система оцінювання курсу
5. Оцінювання відповідно до графіку навчального процесу
6. Ресурсне забезпечення
7. Контактна інформація
8. Політика навчальної дисципліни

1. Загальна інформація

Назва дисципліни	Прикладна психологія мотивації
Освітня програма	Дитяча психологія та психологічна практика
Спеціалізація	–
Спеціальність	053 «Психологія»
Галузь знань	05 «Соціальні та поведінкові науки»
Освітній рівень	Бакалавр
Статус дисципліни	Нормативна
Курс/семестр	3/5
Розподіл за видами занять та годинами навчання	Лекції – 22 год. Практичні заняття – 20 год. Лабораторні заняття – 18 год. Самостійна робота – 120 год.
Мова викладання	Українська
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua

2. Опис дисципліни

<p>Мета – поглиблення та набуття знань з психології мотивації різних видів поведінки та діяльності людини, психологічних закономірностей розвитку мотиваційної сфери особистості; формування умінь та навичок використання валідних та надійних методів і методик у дослідженні різного роду мотивів та мотивації поведінки та діяльності людини.</p> <p>Завдання, які вирішуються в процесі вивчення дисципліни: ознайомлення студентів з сучасним етапом розвитку психології мотивації, психологічними теоріями мотивації, особливостями мотивації різних видів поведінки та діяльності людини, методологічним забезпеченням та інструментарієм психологічного дослідження мотивів та мотивації різних видів поведінки та діяльності людини.</p> <p>Компетентності: Спеціальні (фахові, предметні) компетентності (СК): СК1.Здатність оперуватикатегоріально-поняттєвимапаратомпсихології, психології мотивації. СК2.Здатність до ретроспективного аналізу вітчизняного та зарубіжного досвіду розуміння природи виникнення, функціонування та розвитку психічних явищ та мотиваційних феноменів. СК3.Здатність до розумінняприродиповедінки, діяльності та вчинків. СК9.Здатність до прогнозування динаміки розвитку когнітивної, емоційної, поведінкової та мотиваційної сфер, самосвідомості, психомоторики, здібностей, функціональних та мотиваційних станів, особистісних рис і спеціальних психологічних властивостей.</p> <p>Програмні результати навчання: ПР1.Аналізувати та пояснювати психічні явищата мотиваційні феномени, ідентифікувати психологічні проблеми, що пов'язані із провідними мотивами та мотивацієюособистості та пропонувати шляхи їх розв'язання. ПР19.Відповідально ставитися до професійногосамовдосконалення, навчання та саморозвитку.</p>

3. Структура курсу

№	Тема	Результати навчання	Завдання
1.	Тема	Знання основних проблем психології	Питання, тести,

	1.Актуальні питання психології мотивації.	мотивації: змістовна класифікація мотивів; генезис мотивів; вимірювання мотивів; виявлення ситуаційних умов актуалізації мотивів; зміна, відновлення та післядія мотивації; мотиваційний конфлікт і загальна цілеспрямованість діяльності; опосередкованість процесів саморегуляції і аналітична реконструкція мотивації; дієвість мотивації (Х. Хекхаузен, Д.Аткінсон, К.Альдельфер, Д.Мак-Клелланд). Розуміння сутності мотиваційних феноменів.	практична робота
2.	Психологічні теорії мотивації.	Знання сутнісних характеристик та прикладних аспектів використання змістовних теорій мотивації: Теорія А. Маслоу. Теорія К. Альдерфера. Теорія Д. Мак-Клелланда. Теорія Д. Мак-Клелланда). Знання загальних характеристик та прикладних аспектів використання процесуальних теорій мотивації: Теорія очікувань В. Врума. Теорія справедливості (рівності) С. Адамса. Комплексна модель мотивації Портера–Лоулера. Теорія постановки цілей Е. Лока. Теорія когнітивного дисонансу Л. Фестінгера, Теорія самоефективності А. Бандури, Модель систем контролю Р. Дж. Лорда, теорія контролю С. Карвера і М. Шейера, Теорія регулювання дій В. Хеккера.	Питання, тести, практична робота
3.	Методологія дослідження різних видів мотивів та мотивації.	Знання основних проблемних питань та специфіки дослідження людської мотивації. Розуміння експериментальної та неекспериментальної стратегій у дослідженні мотивації різних видів. Знати основні стандартизовані методи дослідження мотивів, особливості їх застосування та інтерпретації. Знати особливості застосування проєктивних методів дослідження мотивів. Знати та вміти застосовувати основні психодіагностичні методи дослідження мотивації різних видів (професійної, навчальної, самовизначення, саморозвитку, створення сім'ї тощо).	Питання, тести, практична робота
4.	Потреби як базова категорія психології мотивації.	Розуміння сутності потреби як внутрішнього стимулу активності людини, як джерела мотивації. Знати основні погляди на потреби людини, як джерело мотивації в історичному контексті. Розуміння природи та основних властивостей потреб. Знати основні підходи щодо класифікації потреб. Розуміння потреб як відсутність бажаного,	Питання, тести, практична робота

		як предмету задоволення бажаного, як відсутність благ, як цінності, як необхідності, як системної реакції.	
5.	Мотив як складне інтегральне психологічне утворення.	Знати основні моністичні уявлення про сутність мотиву: мотив як потреба; мотив як ціль; мотив як спонукка; мотив як намір; мотив як стійкі властивості; мотив як стан; мотив як формулювання; мотив як задоволеність. Знати основні підходи до визначення мотиву. Знати основні структурні компоненти, функції та характеристики мотиву. Знати основні підходи щодо класифікації мотивів. Знати основні психологічні механізми мотивування.	Питання, тести, практична робота
6.	Мотивація як психологічний феномен.	Знати основні класифікаційні ознаки мотивації. Знати специфічні особливості внутрішньої (інтринсивної) та зовнішньої (екстринсивної) мотивації. Розуміння основних критеріїв розрізнення позитивної та негативної мотивації. Знати основні стадії мотиваційного процесу та їх специфічні особливості. Знати сутнісні характеристики та особливості функціонування неімперативних прямих форм зовнішньої організації мотиваційного процесу: прохання, пропозиція (порада), переконання тощо. Знати сутнісні характеристики та особливості функціонування імперативних прямих форм організації мотиваційного процесу: наказ, вимога, примушування тощо. Знати особливості, основні види та прийоми навіювань. Знати основні прийоми маніпуляції.	Питання, тести, практична робота
7.	Особливості розвитку мотивації людини.	Знати основні механізми розвитку мотивації людини. Знати особливості мотивації особистості у немовлячому періоді. Онтогенетичні аспекти мотивації у період раннього дитинства (1–3 роки), дошкільного дитинства, молодшого, середнього, старшого шкільного віку. Особливості мотивації дорослих. Онтогенетичний розвиток інтересів. Знати основні гендерні особливості мотивації.	Питання, тести, практична робота
8.	Мотиваційна сфера особистості.	Знати основні характеристики мотиваційної сфери особистості. Знати та вміти визначати основні мотиваційні властивості особистості: інтерес, бажання, цінності, установки, потяги тощо. Знати вікові особливості динаміки мотиваційної сфери та спрямованості особистості.	Питання, тести, практична робота
9.	Мотивація	Знати основні мотиви та особливості	Питання, тести,

	просоціальної і девіантної поведінки.	мотивації: спілкування. нормативної поведінки; допомоги; сімейного життя; особистісного та духовного зростання тощо. Знати загальні уявлення про девіантну поведінку та її основні причини. Розуміння основних психологічних підходів щодо визначення девіантної поведінки. Знати специфіку формування мотивів агресивної та егресивної поведінки, Знати основні характеристики мотивів аддиктивної поведінки: сутність аддикції, різновиди та характеристики адитивної поведінки. Знати основні мотиви та закономірності формування мотивації суїцидальної поведінки.	практична робота
10.	Мотивація навчальної і професійної діяльності.	Знати особливості формування мотивів навчальної діяльності школярів та студентів. Знати особливості мотивації професійної діяльності. Особливості мотивації підприємницької діяльності і мотивації споживача. Особливості мотивації професійної діяльності психологів.	Питання, тести, практична робота
11.	Діагностика мотивації, спрямованості та цінностей особистості.	Знати методико-процесуальні особливості дослідження мотивів та мотивації різних видів поведінки та діяльності людини: Методика «Мотивація навчання у вузі» (автор Т.І. Ільїна). Методика вивчення мотивів професійної мотивації (автори Т. Дуткевич та О. Савицька). Методика «Мотивація професійної діяльності» (автор К. Замфір у модифікації А. Реана). Методика «Мотиваційні впливи на вибір професійної діяльності» (автори Д. Барбуто та Р. Сколком, переклад О. Сидоренко). Методика «Мотивація до успіху» (автор Т. Елерс). Методика «Діагностика мотивації до уникнення невдач» (автор Т. Елерс). Методика «Діагностика соціально-психологічних установок особистості у сфері мотивацій і потреб» (автор О. Ф. Потьомкіна). Методика «Готовність до саморозвитку» (автор В. Павлов). Визначення спрямованості поведінки (автори В. Смейкл, М. Кучер). Методика «Ціннісні орієнтації» (автор М. Рокич).	Питання, практична робота

4. Система оцінювання курсу

Загальна система оцінювання курсу	Структура розподілу балів у ході аудиторно-самостійної роботи студентів впродовж вересня – грудня: 1) усні відповіді на семінарських заняттях з використанням
-----------------------------------	--

	<p>візуалізованих презентацій своїх відповідей, підготовка есе, доповідей – максимально 5 балів (обов'язковими є дві оцінки із десяти семінарських занять);</p> <p>2) одна письмова робота (в межах семінарських занять) – максимально 5 балів.</p> <p>3) підготовка та виконання лабораторних робіт – 10 балів.</p> <p>4) контроль за самостійною роботою – здійснюється у формі комп'ютерного тестування у поза аудиторний час із наперед визначених робочою програмою тем. Максимальна кількість балів – 25. Мінімальна кількість балів – 25. Максимальна кількість балів – 50. Підсумкове оцінювання (екзамен) – максимально – 50 балів. Підсумкова оцінка за весь курс – максимально – 100 балів.</p>
Вимоги до письмової роботи	<p>Обов'язковим є написання однієї письмової (контрольної) роботи. Результат роботи оцінюється максимально 5 балів.</p> <p>Робота охоплює матеріал лекційних тем. Кількість запитань: 5. Кожне питання – максимально 1 бал. Запитання відкритого типу (без варіантів відповідей). Час виконання: 80 хв. (в межах семінарського заняття).</p>
Семінарські заняття	<p>Семінарські заняття покликані утвердити у студентів конкретні знання з дисципліни, сприяти розвитку аналітичного мислення, формувати навички розробок презентацій з обраних тем, публічних виступів, умінню проводити дискусії на актуальні, визначені теми, займати чітку професійну та громадянську позицію.</p> <p>Робота на семінарських заняттях оцінюється за наступними критеріями:</p> <ul style="list-style-type: none"> - участь в опрацюванні семінарських питань (доповнення, відповіді на запитання викладача, висловлення своєї обґрунтованої точки зору під час обговорення проблемних питань, тощо) - 1 бал; - виступ із доповіддю на питання, яке визначене планом семінарського завдання - 5 балів (при умові, що при виступі проявлена ґрунтовна підготовка, висловлюється власна точка зору щодо означеної проблеми, яка підкріплюється відповідною аргументацією, використовується попередньо розроблена презентація, подані правильні відповіді на уточнюючі запитання викладача та студентів). <p>В межах 10 запланованих семінарських занять є обов'язковими дві усні відповіді, які оцінюються як кожна окремо по 5 балів.</p>
Умови допуску до підсумкового контролю	<p>Належне виконання:</p> <p>1) змісту питань планів семінарських занять. Для цього необхідно готувати конспекти семінарських занять. Вітається якісна підготовка візуалізованих презентацій для відповідей на семінарські питання, а також різноманітних есе, доповідей, повідомлень, тощо. Візуалізована презентація на семінарське питання не повинна перевищувати 12 слайдів. Однак слід пам'ятати, що візуалізована презентація тільки доповнює підготовлену основну відповідь студента.</p> <p>2) однієї письмової (контрольної) роботи протягом семестру.</p> <p>3) лабораторних робіт.</p> <p>Виконання цих завдань передбачає якісну, системну, цілеспрямовану навчальну діяльність студента у підготовці до підсумкового контролю. Студент допускається до підсумкового контролю (екзамен) за умови відпрацювання усіх «заборгованостей» та набору 25 і більше балів (максимально – 50).</p>

5. Оцінювання відповідно до графіку навчального процесу

Види навчальної роботи	Навчальні тижні																	Разом
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	
Лекції																		
Семінарські заняття								5				5						
Лабораторні заняття					1	1	1	1	1	1	1	1	1	1				
Контрольна робота															5			
Самостійна робота					5	2	2	2	2	2	2	2	2	2				
Екзамен																50	50	
Всього					5	3	3	3	8	3	3	3	8	3	3	5	50	100

6. Ресурсне забезпечення

Матеріально-технічне забезпечення: мультимедіа; ноутбук.
Рекомендована література основна
<ol style="list-style-type: none"> 1. Гайдученко С. О. Тексти лекцій з навчальної дисципліни «Мотивація персоналу» (для студентів 5 курсу спеціальності 7.03060101, 8.03060101 «Менеджмент організацій і адміністрування») / С. О. Гайдученко; Хар. нац. ун-т. міськ. госп-ва. ім. О. М. Бекетова – Х. : ХНУМГ, 2013. – 111 с. 2. Дербеньова А. Г. Усе про мотивацію: схеми, рис., табл.; посібник для вчителів, студентів педагог. навч. закл. / А. Г. Дербеньова. – Х. : «Основа», 2012. – 135с. 3. Занюк С.С. Психологія мотивації та емоцій: Навч. посібник для студентів гуманіт. факультетів ВНЗ. – Луцьк: Ред.-вид. відд. Волин. держ. ун-ту ім. Лесі Українки, 1997.- 180с 4. Занюк С.С. Психологія мотивації: Навч. посібник. – К.: Либідь, 2002. – 304 с. 5. Колот А.М., Цимбалюк С. О. Мотиваційний менеджмент. Київ, 2014. 479 с. 6. Колот А. М. Мотивація персоналу : підручник / А. М. Колот, С. О. Цимбалюк. – К. : КНЕУ, 2011. – 397 с. 7. Конспект лекцій з курсу “Теорія мотивації” / Укладач О.В. Прокопенко. – Суми: Вид-во СумДУ, 2006. – 171 с. 8. Лоулер Е. та ін. Психологія мотивації: теоретичний аспект. Київ, 2019. 160 с. 9. Лук’яненко Н. Д. Мотивація персоналу: Навчальний посібник. / Н. Д. Лук’яненко, Л. Л. Бунтовська– Донецьк, ДонНУ, 2004. – 302 с. 10. Психологія мотивації: навч.-метод. посіб. / М. М. Павлюк. Житомир: Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2016. 265 с. 11. Психологічна діагностика мотиваційної особистості до навчання в умовах інформаційного суспільства : монографія / Н. В. Пророк, Л. О. Кондратенко, Л. М. Манилова та ін. ; за ред. Н. В. Пророк. Київ : Видавничий Дім «Слово», 2020. 131 с. 12. Шушпанов, Д. Г. Мотивація персоналу: консп. лекцій. Тернопіль.. URL: http://library.tneu.edu.ua/images/stories/praci_vukladachiv_tneu/sh/507-2011-12-01-12-23-00.
допоміжна
<ol style="list-style-type: none"> 1. Булига І. В., Степаненко О. П. Психологічна структура внутрішньої мотиваційної особистості як процесу самодетермінації. Редакційна колегія. 2017. №. 1. С. 36–39. 2. Гаврилюк С. М. Ефективні технології мотивації персоналу. 2015. URL: http://eztuir.ztu.edu.ua/bitstream/handle/123456789/1321/44.pdf?sequence=1&isAllo wed=y. 3. Занюк С.С. Мотиваційний тренінг (Якучитися спонукати себе та інших до ефективної діяльності): Спецпрактикум з психології мотивації // Волинський держ. ун-т ім. Лесі Українки. Луцьк, 1998. 63с. 4. Заставнюк Л. І. Проблематика систем мотивації персоналу в сучасному менеджменті підприємства / Л. І. Заставнюк, Т. Р. Липовецька //

Приазовський економічний вісник. – 2019. – №3. – С.166-172.

5. Маслова С.О. Мотивація як фактор ефективності праці / С.О. Маслова, К.Є. Кононюк // Вісник ЖДТУ. – 2018. – №2. – С.85-89.
6. Макогон Ю. В., Капранов М. А. Мотивація як фактор ефективного управління персоналом підприємства: теоретико-методологічні аспекти. Теоретичні і практичні аспекти економіки та інтелектуальної власності. 2017. №. 16. С. 75–80.
7. Маноха І.П. Вчинковий зміст психологічних феноменів: феномен мотиваційні / І.П.Маноха // Основи психології : підруч. / за заг. ред. О.В.Киричука, В.А.Роменця. – К.: Либідь, 1995. – 632 с.
8. Назарова Г. В. Концептуальна модель мотивованого навчання персоналу / Г. В. Назарова, І. О. Мартиненко // Вісник соціально-економічних досліджень. – 2013. – №4. – С.106-111
9. Продиус О., Олексів М. Мотивація персоналу як головний фактор підвищення ефективності діяльності підприємства. Науковий вісник Одеського національного економічного університету. 2015. №. 12. С. 188–200.
10. Прядко Н. О. Мотивація досягнення як детермінанта успіху в професійній діяльності особистості. Вісник Чернігівського національного педагогічного університету. Серія: Педагогічні науки. 2015. №. 127. С. 177–180.
11. Середюк Л. З. Психологія мотивації учіння майбутніх фахівців: системно-інтегративний підхід: монографія. К.: Університет «Україна», 2012. 323 с.
12. Шпекторенко І.В. Теорія мотивації Ф. Герцберга у контексті структури професійної мобільності персоналу / І.В. Шпекторенко // Аспекти публічного управління. – 2013. – № 1. – С.78-83.

Інформаційні ресурси

1. Бібліотека ім. В.І. Вернадського. URL: <http://www.nbu.gov.ua/>
2. Наукова бібліотека Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника. URL: <http://lib.pnu.edu.ua/>
3. Google Scholar або Google Академія: пошукова система інтегрована з бібліометричною базою даних, що індексує наукові публікації та наводить дані про їх цитування <https://scholar.google.com.ua/>

7. Контактна інформація

Кафедра	Соціальної психології, вул. Шевченка, 57, ауд.504, URL: https://ksp.pnu.edu.ua/
Викладач Гостьові лектори	проф. Гоян Ігор Миколайович
Контактна інформація викладача	Пошта: igor.hoian@pnu.edu.ua

8. Політика навчальної дисципліни

Академічна доброчесність	Політика курсу «Прикладна психологія мотивації» ґрунтується на принципах академічної доброчесності, що забезпечує її прозорість та законність діяльності і здійснюється на основі відповідних нормативних документів: «Положення про запобігання академічного плагіату», «Положення про Комісію з питань етики та академічної доброчесності», «Кодекс честі «Прикарпатський національний університет імені Стефаника».
Пропуски занять	Відпрацювання пропущених занять відбувається згідно графіку консультацій викладача з навчальної дисципліни, за винятком

	поважної причини у студента (документальне підтвердження).
Виконання завдання пізніше встановленого терміну	Завдання, виконані після зазначеного терміну для виконання, не перевіряються, тобто оцінюються в 0 балів, за винятком поважної причини у студента (документальне підтвердження).
Невідповідна поведінка під час заняття	Вирішується згідно чинного законодавства України, Статуту університету. Під час застосування форм дистанційного навчання є вимога щодо ввімкнення відеокамер під час онлайн-конференцій.
Комунікація із викладачем	Комунікація зі студентами у поза аудиторний час може здійснюватися із студентами через електронну пошту, соціальні мережі Viber чи Telegram.
Додаткові бали	Виставляються за активну участь під час семінарських та лекційних занять при доповненні основних питань та відповідей на додатково поставлені запитання.
Неформальна освіта	Є можливість отримати додаткові бали, пройшовши онлайн-курси за відповідними тематиками на платформах Coursera, Prometheus, Edera та інші, які мають узгоджуватися попередньо з викладачем.

Викладач

Гоян І.М.